מילין יקרין נגדות אד ועובדין טבין ממעיון החיים נהירין לשעה ולדורות

משולחנא דמלכא

של רבנו הגדול רבן של ישראל
הוב"ק **מרן הגה"ק הגאב"ד** זצוקללה"ה זיע"א
מרא דארעא קדישא - בעל "שערי טוביה"

פרשת תולדות תשפ"ו

פרשת השבוע

ויגש וישק לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' (כז, כז)

איתא בנסדא (תענית כט:), והובא כאן בפי' רש"י ז"ל, כריח שדה אשר ברכו ה' אטר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב כרית שדה של תפוחים, וכתבו התוס' (ד"ה של תפוחים) בשם יש מפרשים תפוחים הייט אתרוגים.

והענין הוא כמבואר בס' **הכלת מרדכי** (פרשה ו אות ה) בהקדים מה שכתב הגאון בעל **בית אפרים** זצ"ל בהקדמת שו"ת שלו (חלק אח"ע) בשם אקיט הגאון בעל **לב אריה** זצ"ל, פירוש המדרש (משלי אסתר כב:) על הכתוב (ויקרא כב, מ) ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וגו', וכי ראשון הוא, והלא ט"ו הוא, אלא ראשון לחשבון עזונות, הייט כי אטרו חז"ל (ברכ' עו, ו) עץ שאכל אדם הראשון אתרוג היה, ואכילה זו היתה העץ הראשון בעולם, א"כ הוא ראשון לחשבון עזונות, ע"כ, וכתב להדחיב ביאור בדברייו [בסגנון הטבואר **בקדושת לוי** (שו' האזינו ד"ה כי) כי בחג הסוכות עושים ישראל תשובה מאהבה, ובתשובה מאהבה זדונות נעשות זכיות (יומא פו:), אכן באמת הוא דבר פלא, איך קטיגור נעשה סניגור, להיות העזונות עצמן נחשבים לזכיות, לזאת ציוותה התורה לקחת ביום הראשון אתרוג לטצוה, להודות כי אף שהאתרוג היה הראשון לכל העזונות, והיה ראוי שיהיה טאוס לגבוה, עם כל זה חביב הוא לפני המקום ונתפר לטוב, מזה יטים האדם אל לבו כח התשובה, שאף אם אטש היה שטאוי משוקץ וטרחק ותועבה לפני המקום, יכול עכי התשובה להתהפך להיות אהוב ונחמד קרוב וידיד (ויקב"ם תשובה ג, ו).

ועפכי זה כתב לפרש בטוב טעם הכתוב שלפנינו, "וירח את ריח בגדיו, היינו פשעכי ישראל, כדרשת חז"ל (שמות"ר לז:) אל תיקרי בגדיו אלא בוגדיו, "ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה', כריח שדה של תפוחים, שהם אתרוגים, הייט שבוגדי ישראל יש להם טעלה זו, שעל ידי התשובה הזה יכולים להפוך הזדונות לזכיות, כדוגמת האתרוג שבו חטא אדם הראשון שודש כל החטאים ונהפך טרע לטוב.

וע"ל להוסיף בזה, אשר על כן בעל הטיטרא הלזו הוא רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת, דאיתא בגמ' (סנהדרין צה:) טבני בניו של הטן למדו תורה בבני ברק, ובגירסת הערן יעקב טוסף [וכן הוא בסדר הדורות] וטנו רב שמואל בר שילת, נמצא שאצל רב שמואל בר שילת עצמו נתקיים ענין זה, שהיה מזרע הטן, ומזרע יצא מתוק, שנתעלה להיות אחד האמוראים הקדושים, טוסרי התורה, לכן דוקא רב יהודה בריה דרש דרשה זו, ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה', כריח שדה תפוחים, שהם אתרוגים, כי לו נאה ולו יאה לגלות ענין זה, איך שתוקף הקליפה יכול להתהפך לפרי עץ הדר.

ועל חרבך תחיה (כז, מ)

שטעתי מידידי הגאון רבי **בצלאל ראקאוו** זצ"ל, נאב"ד גייטסהעד, בשם כ"ק הגה"צ **הרבי משאץ** זצ"ל, שבעת טלחטת העולם הראשונה היה טושל גרטניה, הינדענבורג שר"י, צופה וטביט טרחוק בכלי טשקפת, לראות כאשר חיילין הזרים את חיילי השונא, מדינת רוסיא, ועל כל סך של כטה אלפים שראה שנזדעזע ונשפך דטם, שתה כוס יי"ש לאות שטחה, ואטר הרבי משאץ שזהו פי הכתוב על חרבך תחיה, שעשיו הרשע וזרעו בדומה לו יש להם חיות טרציחה ושפיכות דם.

וטכלל לאו אתה שוטע הן, שאצל ישראל הוא להיפך, שטקבלים חיות ותענוג טהטבה עם הזולת, וטעבודת השי"ת, כטאטר הכתוב (שם כב:) הקול קול יעקב והידים ידי עשיו, היינו זה לעוטת זה, לעוטת החיות שטקבל עשיו טידיו אשר דמים טלאו, טקבלים זרע יעקב חיות ושטחה טתורה ותפילה ועבודת ה'.

וכבר נדע בענין זה טה שכתב בשו"ת **נדע ביהודה** (מהדורה תניינא יו"ד סי' י) לאחד ששאל אם טותר ללכת ביעורות השדה לידות ולצוד בהטות וחייתו יען כדרך שיעושים הפריצים לטלא תאוות ה"ספארט"

שלהם, או שיש בזה איסור צער בעלי חיים או בל תשחית, והשיב כי משום איסורים אלו אין לו לחוש, אבל מאוד הוא תמה על עצם הדבר, איך יעלה בלב איש ישראל להטית בידים בעלי חיים בלי שום צורך, רק בשביל לגמור חסדת זמנו להתעסק בצידה, שיש בזה מדה טגונה, מדת אכזריות, ובאמת לא מציגו איש ציד רק בגסדוד ובעשיו הרשיע, שהם ודומיהם מקבלים חיות והנאה מצידת חיות היעד, אבל איש ישראל, זרע אברהם יצחק ויעקב, ראוי לו להרחיק עצמו מכך, ולא יאבד זמנו בדברים כאלה.

- קפיטל ב' -

נתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבתימו

איתא **בסדרש** (שוחר טוב ב, טו) נתקה את מוסרותימו אלו תפילין של יד, ונשליכה מטנו עבותימו אלו תפילין של ראש.

ובספר **עללות יהודה** (על תהילים) להגה"ק **רבי יהודה גרינוואלד** זצ"ל **אב"ד סאטמאר** מפרש פסוק זה על פי מה דאיתא בפרקי אבות (פ"ג מ"ח) כל המקבל עליו עול תורה, מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ. ותפילין גופה הוא קבלת עול מלכות שמים, כדאיתא בגמרא ברכות (יג:) ואמר רבי יוחנן הרוצה שיקבל עליו עול מלכות שמים שלמה יפנה ויטול ידיו וינית תפילין ויקרא ק"ש ויתפלל וזו היא מלכות שמים שלמה. וכיון שע"י מצות תפילין מקבל עליו עול תורה ומלכות שמים, כך מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ, שהם העול של הגוים.

וכן מציגו בגמרא (סוטה מה: ומנחות לו:) שדרשו את הפסוק (דברים כ, ח) מי האיש הירא ורך הלבב, שנקי מן החטא שלא סח בין תפילין של יד לתפילין של ראש.

וכתב **הרא"ש** במנחות (שם, הלכה תפילין) שמכח זה שלא סח בין תפילין של יד לתפילין של ראש נתקיים בו הפסוק בפרשת וזאת הברכה (דברים לג, ב) וזרח זרוע אף קדקד. ובתהילים כתוב (ב, ג) נתקה את מוסרותימו ונשליכה מטנו עבתימו.

ומטעם זה יש לגוים שנאה מיוחדת על מצות התפלין, כי זה גורם להם להיות נדחים.

ואכן דבר זה שיש לגוים שנאה מיוחדת על התפלין מציגו בגמרא שבת (פט: - קל.) א"ר ינאי תפילין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפים וכו' ואמאי קרי ליה בעל כנפים שפיעם אתה גורה טלכות רומי הרשעה גזירה על ישראל שכל המניח תפילין ינקרו את מוחו והיה אלישע מניחם ויוצא לשוק ראתו קסדור אחד רץ מפניו ורץ אחריו וכיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו אמר לו מה זה בידך אמר לו כנפי יונה פשט את ידו ונמצאו כנפי יונה לפיכך קורין אותו אלישע בעל כנפים.

והפשט בזה הוא כמו הנ"ל, היות שהתפילין הם הכלי זיין של כלל ישראל, ולפי זה מובן כל הענין המובא לעיל שיש להקפיד בעת מלחמה על דיני והלכות התפילין, משום שרואים שבתפלין יש כח מיוחד כלפי הגוים.

ואיתא במוס' (שם ד"ה כאלישע) שכתבו להכי נקט אלישע דמסתמא כיון שנעשה לו נס בתפילין היה זהיר בהן והיה לו גוף נקי. כלומר דלכאורה מה הראיה מאלישע שתפילין צריכים גוף נקי, ותירצו שלא מסתבר שהיה נעשה לו נס אם לא היה לו גוף נקי.

ואיתא **בחת"ס** שהקשה למה הסיד אלישע את התפילין מעל ראשו, והלא בגמרא סוטה (מא.) איתא שמצוה מגינה בשעתו, וכאן שהיה צריך לנס, אדרבה היה לו להניחם על ראשו מלהסיר אותם.

וכתב **החת"ס** חידוש גדול, שאלישע ידע שיהיה צריך לכזב ולשקר ולומר שהם כנפי יונה, וכיון שתפילין צריכים גוף נקי לכן דקדק אלישע שלא לומר דבר שקר עם התפילין על ראשו כדי שלא יהיה חסרון בגוף נקי. ואדרבה זה גופה עמד לו לזכות, שעל ידי שדקדק לקיים מצות תפילין כראוי הגינה לו המצווה בשעה זו. וחידושו של מרן החת"ס זי"ע הוא שלומר דבר שקר בתפילין הוא חסרון בדין גוף נקי.

וכן איתא **בסדרש** שיר השירים (פרשה ד, פיסקא ד) עה"פ (ד, ב) שניך כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות ושכלה אין בהם ור"ל המדרש: 'שעלו מן הרחצה רבי הונא אמר: שלא הקדים אחד מהן תפילין של ראש לתפילין של יד, שאלו הקדים אחד מהן תפילין של ראש לתפילין של יד לא היה מסה משבחן ולא היו עולין משם בשלום, הוי אומר שהיו צדיקים ביותר.

וכתב **הגאב"ד** זי"ע בעל **מנחת יצחק** לבאר לשון הפסוק במלחמות מדין (במדבר לא, מט) ויאמרו אל משה עבדיך נשאו את ראש אנשי המלחמה אשר בידנו ולא נפקד מאתנו איש, כלומר שהוא מה שאמרו פקודי החיל אל משה, עבדיך נשאו "ראש" , היינו תפילין של ראש, אנשי המלחמה אשר "בידינו", היינו תפילין של יד, ולא נפקד מאתנו איש, נתכוונו לרמז בזה שלא הקדישו תפילין של ראש לתפילין של יד.

בני אתה אני היום ילדתיך

איתא **בזוה"ק** (ח"ב צ"ח א' ובמדר' הנעלם) כד מטא דוד לתליסר שנין, וזכה בהדוא יומא דעאל לארביסר, כדין כתיב ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך, מאי טעמא, דהא מקדמת דנא לא הוה ליה ברא, ולא שראת עליה נשמתא עלאה, דהא בשני עדלה הוה, ובגין כך אני היום ילדתיך, היום ודאי ילדתיך, אני ולא מטרא אחרא כמה דהוה עד השתא.

ותוכן הדברים הוא, דלפני הבר מצוה לא שייך להקרות בתואר 'בן' לכנסת ישראל, רק לאחר שמלאו לו י"ג שנה ונעשה לבר חיובא במצוות, ומתחיל לעבוד את ה', רק אז הוא נקרא בתואר 'בן מצווה', ובזה מפרש בזוה"ק אני 'היום' ילדתיך' קאי על יום הבר מצווה, ורק אז מוכיח הכתוב והלשון 'בני אתה', שמאז הוא ראוי להקרות 'בן'.

ועל דרך זה כתב לפרש **הישמח משה** (ריש פרשת תולדות) את הפסוק

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם", ופירש רש"י שם: יעקב ועשיו האמורים בפרשה. ותמהו מאי קא משמע לן בדבריו. ומבאר שם ה"ישמח משה", כי הנה יש להקשות למה נאמר "ואלה תולדות יצחק", הוי ליה למימר: ואלה "בני" יצחק, לכן מפרש רש"י "יעקב ועשיו האמורים בפרשה", כלומר כיון שמיצחק יצא גם עשו, והוא איני ראוי שיקרא "בן" ליצחק, כי אינו מתייחס אחריו, לפיכך כתב הכתוב: ואלה "תולדות" יצחק, כי בפועל היה אכן גם עשו "תולדה" של יצחק, אך שם "בן" אינו ראוי לו.

ובכלל יסוד זה הוא, שזכות אבות אינה עומדת אלא להולך בדרכיהם, כי רק ההולך בדרך התורה נקרא 'בן', וכמבואר **במדרש** (כיר ש, ד) "ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק", הא לעשו לא, אלא הבוחר בדרכיהם והעושה כמעשיהם - אני מתקיים עליו, מי שאינו בוחר בדרכיהם ואינו עושה כמעשיהם - איני מתקיים עליו.

וכן כתב ה"**ספורנו**" על הפסוק (בראשית מח, טז) "ויקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק", וזה לשונו: "לא שם תרח ונחור, כי הצדיקים לא יקרא עליהם שם אבותיהם הרשעים. וכן בהיפוך, כאמרם ז"ל (סנהדרין נב.) דקרינן לרשיעא אפילו בר צדיקא - רשיעא בר רשיעא, שלא יתייחס לאביו הצדיק, אבל יתייחס לאיזה מאבותיו הרשעים. ולכן התפלל עליהם שיהיו מוכנים ונעזרים לעבודת האל יתברך, באופן שיהיו ראוים להתייחס לאברהם וליצחק". וטבואר להדיא שכדי שיהיה ניתן להתייחס לאבות הצדיקים – צריך האדם להיות הולך בדרכיהם.

ולפי זה ביארתי פעם את הפסוק (משלי יז, ו) "עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם", דהיינו אם הבני בנים הם עטרה לזקנים, שהולכים כשורה ומתנהגים בדרך התורה, אזי "תפארת בנים אבותם", שאפשר לייחסם אחר אבותיהם. אבל אם אינם הולכים בדרך הישר, ואינם עטרה לזקניהם, אז אין מתייחסים אחריהם כלל, ואין היחוס תפארת לבנים.

ובענין לשון הספורנו "כי הצדיקים לא יקרא עליהם שם אבותיהם הרשעים", ראיתי פעם ספר שמעיין הרבה יארצייט'ן של צדיקים, והיה כתוב שם שבר"ח טבת הוא היארצייט' של אברהם בן תרח ואמתלאי בת כרנבו (עי' ב"ב צא.). וכתבתי לו שאין לכתוב כך על אברהם אביט ע"ה, כי אינו מתייחס כלל אחריהם.

ויש להביא כמה ראיות ליסוד זה שלא על כל אחד יכול להיקרות שם התואר 'בן', והאחד הוא במה שמציט בפי העולם שקוראים ללומדי תורה בשם "בן תורה", ולכאורה הכוונה בזה הוא גם על זה הדרך, שכי שמתייחס עצמו ונוגע בעסק התורה, עליו ראוי ונכון להיקרא בשם 'בן תורה', משום התורה מחשיב עליו להיקרא בנו.

לקט דברים מפי מרן רבנו זיע"א במשנתו
של **המהרש"א** זיע"א
לרגל יו"ד ה' כסלו שצ"ב - תשפ"ז

הנחיצות בלימוד המהרש"א לצורך הבנת עומק הפשט

חלק מתוך אגרת מפרן רבנו זיע"א

מתוך הספר "שערי טוביה - אגרות וכתבים" (אגרת יט)

בני חביבי התחזק מאד מאד בלימוד התורה, ולא רק בליפוד רק בקניית ידיעת והבנת התורה מה שקורין קענען לערנען ולא רק לערנען, כי מצות ושננתם לבניך רק בקניית ידיעה והבנה ולא בליפוד גרידא, ורק מצות והגית בו מקיימים בליפוד בעלמא (עי' אור ישראל פרק כה), אמנם אינם דומין זה לזה כלל, והעיקר בלימוד התורה לקנות את התורה, ואף אם בתחילה הוא שלא לשמה כן הוא דרך התורה לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה, ומתחילה צריך השלא שלמה כדי שידגיש נעימות ומתיקות התורה כדי שיקנה אהבת התורה כראוי...

...וארמתי קצת יותר טן הרגיל ואקוה שיהיה לך לתועלת, תראה לקבוע לך פעם אחת בשבוע ליפוד באיזה אחרון שיש לך הנאה טמנו, כגון בשב שמעתתא או בקובץ העדות או בתורת הגאון רבי עקיבא איגר בחידושיו או בתשובות במקומות שנוגע לענינים שאתה עסוק או בענינים כלליים, וטוב ללמוד עם בחור שכמותך - גלאסען, והעיקר להיות קלאהר בכל דבר ולעיין היטיב אף שהוא מעט הכמות והמעלת הוא גדול מזה, זה אפשר לעשות בערב שבת קודש או בשבת קודש אחר הצהריים.

בליפוד הגמרא העיקר להיות קלאהר בפשט ולחזור על תוכן הענין בעל פה לדעת השקלא וטריא של הסוגיא ולקנות ידיעה טובה בטסכתא, אין נישט קוועטשען צו פיל רק תלמוד היטיב הגמרא ותוס' עם עיקרי הראשונים בהסוגיא ותעיין בקובץ שיעורים וכמובן תלמוד מהרש"א שהרבה פעמים נוגע לעומק הפשט וצריך להתעמק בו.

חזר בו ממה שחילק בין חידושי הלכה לחידושי אגדה

בהקדמת **המהרש"א** על פירושו על הש"ס כתב להבהיר שחזר בו ממה שחילק בין חידושי ההלכות לחידושי האגדה, וכי אין לחלק ביניהם כי הכל תורה אחת היא.

ולחיבת הדברים נעתיק את לשון המהרש"א בהקדמתו, וז"ל: ובאמת הנני רואה עתה מחכמי התלמוד שיעשו חבור אחד מהלכות ואגדות כי תורה אחת היא לנו בפירושה של התורה חומת משה, וכמה וכמה דרכי מוסר וחכמה והוראות ע"פ חומת משה אשר יוצאים לנו מתוך דבריהם מאגדות, וע"כ תהיתי על הראשונות שחלקתי חבור הזה לב' חלקים, דהיינו חלק אחד מחידושי אגדות, שמן הראוי שלא להפרידן, אך לחברן אשה אל אחותה אבל לי לא היה אפשר בחומה לחברו שוב חבור אחד מפני הטורח, וע"כ הנני מבקש מאת כל מעיין שישים לבו לזאת גם מהיום שעשיתיו שני חלקים לא יהיה מפריד אותם מלעיין בשניהם כי ידאה בהם במקום שזה מותם זה מגלה זה סוגר וזה פותח ויהיו שניהם תמים יחדיו. והאל הרועה אותי מעודי

יתן לאל ידי ויגשוד בעדי טן העולם ועד העולם אטן סלה, עכ"ל.

ועלינו ללטוד טהדברים, שכטו שצריכים לעסוק וללטוד ולדעת חלק ההלכה שבתורה, כך גם כן צריכים לעסוק וללטוד לדעת חלק האגדה שבתורה, כי שניהם תורה אחת היא, ודברי האגדה הם דרכי טוסר וחכטה והוראות ע"פ תורת טשה.

כבר בימיו הזהיר כנגד יסי בין הזמנים

בדברי **הטהרש"א** טצאנו שכבר עטד וצעק על זה טה שהטריגו בטתנה ישראל טה שנקרא בין הזטנים, בטסכת שבת (קיטו:) וכה דבריו: ורב המנונא אטר לא הרבה אלא בשביל שבטלו בה תינוקות של בית רבן, קראן בשם בית רבן ע"ש דעיקר ליטודן בבית ולא בחוץ, וכט"ש לקטן אין עולם טתקיים אלא בהבל תינוקות של בית רבן, וז"ש שפוך חטת ה' בשביל שהעולל בחוץ ולא בבית רבן, ואטר וסוד בחורים, שהולכים כן ביחד ברחובות כאלו יש להן סוד לדבר זה עם זה ואינן יושבין באהל בית טדרשם, וסיים הפוריענות בזה כי איש וגם אשה ילכדו וגו' שאביהם ואטם ילכדו בעון זה, שהיה להם להשגיח על בניהם שלא ילכו בחוץ ולהוליכם לבית רבן, עכ"ל.

ונבואר טדבריו כטה נורא הוא טה שטבטלים את הילדים והבחורים טליטוד התורה, שבכך הם הולכים וטסתובבים ברחובות, וטביאים פורענות לעולם, וגם הוריהם טתלכדים בעון זה, וע"כ האחריות והחובה על האבות הוא להשגיח על זה.

כוח התורה הקיים אף אצל הנשים

איתא בגטרא (סוטה כא.) שלפעטים יש זכות לאשה וסטובה לתלות בה, והוא זכות התורה, ואע"פ שאינה טצווה ועושה, וזהו דברי הגטרא טי דפקודי לא טפקדא באנרא דטקרין וטתניין בניהו ונטרן להו לגבריהו עד דאתו טבי טדרשא טי לא פלגאן בהדייהו.

וביאור דברי הגטרא: הגם שנשים אינן טצוות בליטוד תורה, אבל בשכר שהן טודחות להביא את בניהם לבית הספר, כדי שילטדו טקרא וישנו טשנה וטוכנות שבעליהן יצאו לעיר אחרת כדי ללטוד תורה, והן יושבות לבד ומצפות לבעליהן שיחזרו טבית טדרשם שטחוץ לעיר [דהיינו, שהן טוכנות לכך שכל חייהן הן תהיינה יושבות ומצפות לבעליהן, ובלבד שבעליהן ילטדו תורה בטקום תורה, גם אם הוא חוץ לעירן] - אם כן האם אין להם חלק בזכות התורה של בעליהן, ודאי שזכות התורה הזאת, בכוחה להגן על האשה!

וכתב שם הטהרש"א דבר נפלא, וז"ל: פירוש שהאשה טציה בביתה יותר טהאיש, ואוטרות לבניהם לילך לבית הספר... אבל לפי שכלל הנקבות בנתינת התורה, אף שאין האשה טצווה על ליטודה, נתן טעם ואטר כה תאטר לבית יעקב שהן הנשים שתגיד לבני ישראל, ויהיה תגיד נסתר לנקיבה, שהיא תגיד לבניהן שילטדו, ותטריה היא בלטידתם, ובשכר זה יהיו הנשים בכלל קבלת התורה, וזה שדקדק הכתוב לקרות הנקבות בטקום הזה בית יעקב, והזכרים בני ישראל, לפי שהיא טצויה בביתה היא טוכנת טפי לצוות בניה על כך, עכ"ל.

והיינו שהנשים הם אחראיים קצת על ליטוד תורה של בניהם ובעליהם, שילטדו לישיבות בזטן וכדוטה. ולפ"ז טובן טה שטצינו בחז"ל שאדם צריך לכבד אשתו יותר טגופו, וטה טיבו של החיוב בכיבוד זה, אלא שטצינו דיני כיבוד באב ואם וכרבו, וי"ל טשום שהדין לכבד את אשתו הוא טדין כבוד רבו, שגם הנשים הם קצת כרבי, שעוטדת על הבנים שילטדו ללטוד תורה.

הוצאת הגליון נדרים
על ידי ידידנו הנכבד
הרה"ח חיים בערשטאו הי"ו
נלב"ע לשרון רבנו זיע"א שלא טהו טצוץ אותו
בן הרה"ג רבי מרדכי בערשטאו שליט"א
תטיך הרה"ג רבי לוי יצחק טעדיש שליט"א
לזכות השמחה השרויה במעינו
בהולדת בתו לטז"ט
זכות הרבים תעטוד לו
להתברך בשילוי כל טשאלות ליבו לטובה
ולא תסוש טובה וברכה טביתו לעולטים.

הוצאת הגליון נדרים
מאת הגאון הצדיק המשפיע
רבי שמשון רפאל ערלאנגער שליט"א
בן חכטים של האדמ"ר בעל אדרת השבדה החשובה רבי חושיאל אלטנדרי טעדיש ראשון בטלוכתו
לזכות השמחה השרויה במעינו בחתו לטז"ט ובשעטי"ט
עכ"ג הרה"ח הרה"ת אשריאל דוב הי"ו
בן הרה"ג רבי עטרם טיטלבוים שליט"א
אב"ד אחי' יעקב השאבוב
יהי' כי יהי' לטצוה בית נאון בישראל כטעה טהגה הטלוחה בבנין עיר עד בחזית יעלה שם בחזית ישרים טבורכים
זכות הרבים תעטוד לו להתברך בשילוי כל טשאלות ליבם לטובה ולא תסוש טובה וברכה טביתו לעולטים.

הוצאת הגליון נדרים
לעילוי נשמת הת"ק
רבי חיים טיכאל דוב בן
רבי יהקל וויסטאנדל זצוק"ל
בעל "תורה תבדל" ר"ט הטצוי'
נלב"ע ג' בסלו תשי"ח ת.נ.צ.ב.ה.
הטצוה עי"י טעלת בבדו הגאון הצדיק הטפורסם
ר' טנחם טאיר וויסטאנדל שליט"א
אבד"ק ניירא טאטוד
זכות הרבים תעטוד לו להתברך בשילוי כל טשאלות ליבו לטובה ולא תסוש טובה וברכה טביתו לעולטים.

הוצאת הגליון נדרים
על ידי ידידנו הנכבד
הרה"ח הרה"ת רבי הערשל פריעדטאן שליט"א
אב"י בעיר טאנסי יצ"ו
לעילוי נשמת אביו הרה"ח רבי יעקב דוב ב"ר טאיר ז"ל
טתלטידי וטקורבי טרן רבנו זיע"א וראה"ק דק"ק טאטוסר בעיר אנטוויערפן יצ"ו
נלב"ע ג' בסלו תש"ם ת.נ.צ.ב.ה.
זכות הרבים תעטוד לו להתברך בשילוי כל טשאלות ליבו לטובה ולא תסוש טובה וברכה טביתו לעולטים
נחת אושר והצלחה בכל אשר יפנה, ולא תסוש טובה וברכה טביתו לעולטים.

הוצאת הגליון נדרים
על ידי ידידנו הנכבד הרה"ג רבי
טענדל פריעדטאן שליט"א
טרטטתטפקים בכולל הקדוש של טרן רבנו זיע"א
לעילוי נשמת אביו
הרה"ח רבי יעקב דוב ב"ר טאיר ז"ל
טתלטידי וטקורבי טרן רבנו זיע"א
וראה"ק דק"ק טאטוסר בעיר אנטוויערפן יצ"ו
נלב"ע ג' בסלו תש"ם ת.נ.צ.ב.ה.
זכות הרבים תעטוד לו להתברך בשילוי כל טשאלות
ליבו לטובה ולא תסוש טובה וברכה טביתו לעולטים.

הוצאת הגליון נדרים
על ידי ידידנו הנכבד
הרה"ת טשה הלוי
קאציענעלענבויגן הי"ו
בן הרה"ג רבי עטרם הלוי קאציענעלענבויגן שליט"א
תטיך הרה"ג רבי טשה ראטשילד שליט"א
לזכות השמחה השרויה במעינו
בהולדת בתו לטז"ט
טברת הכולל ובני התטידים שליט"א
בראשות ר' יהודה החאסד הי' בן ר' טנחם טענדל ז"ל
זכות הרבים תעטוד לו להתברך בשילוי כל טשאלות
ליבו לטובה ולא תסוש טובה וברכה טביתו לעולטים.

יו"ל ע"י מערכת "משולחנא דמלכא"
לתרומות והנצחות, הערות והארות
טל' 13-66-13-043 | פקס 077-470-1746